

- ælla efter kunno koma / Oc kennis iac ther *medb* · mic the sama thryhundradha lødhogha
 mark silfwirs füllelika oc ganzskelika · vp hafwa burith efter minom eygnom wilia · swa som
 mic wel aatnøgher / Ffore then sculd · gifwer iac *hæratzhyfdhingianom* · i Rasbohundare æller
 20 them hans doom ther hafwer fulla oc ganzska makt · *medb* thesso mino vpno brefwe at gifwa
 them sama herra Karle Wlfson ælla hans arfwm · fasto oc llyst a thinge j alla the mato ther
 landzsens lagh til sighia · / Likawiis som iac ther sielfwer nær ware / oc mædher sino brefwe
 thetta køop at stadfesta · oc fulkompna / Til hwilkens køops oc breffs mere wisso oc stadh-
 festilse later iac mit inzcigle her fore athengia oc bidher iac ærlika oc welborna mæn · Boo
 25 Ioonsson drotzta i Swerighe / herra Birgher Wlfson lagman i Tiohæradhe / herra Anund
 Ionsson / lagman i Ølande / herra Æringisl Nichlison oc herra Porsa Geet riddara · Wlff
 Ionsson / Karl Knwtzson swena at the thera inzcigle her mædher ffore henge til witnisbyrdh ·
 alla thenna forscrifna thinga · Gifwith oc skrifwath i Nykøpunge areno efter Gudz byrdh M^o
 ccc^o lxxx^o primo · die beatorum Septem fratrum ·
- 30 På baksidan: Vm Frotwna widher Vpsala

Sigill: nr 1 runt av ofärgat vax med utplånad omskrift och vapensköld, diameter 2,5 cm (heraldiskt sigill, se SMV II, s. 569; för bättre bevarat ex. se brev 1377 25/1, DS nr 9409); nr 2–7 endast sigillremсор; nr 8 runt av ofärgat vax med utplånad omskrift och vapensköld, diameter 2,4 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 120).

10452

1381 juli 10

Stockholm

Riddaren Erik Karlsson intygar i öppet brev att han sett det brev i vilket hans framlidne morbror, riddaren Nils Turesson, erkände sig vara skyldig nunnorna i S:ta Klara kloster vid Stockholm 600 mark svenska penningar för deras egendomar i Libby, Karby och Ramsta (i Össeby-Garns socken) samt gården Vädla (i Solna socken), vilket (klostrets) öppna brev visar. Av morbroderns brev framgår att egendomarna – med undantag för gården Vädla, som han tidigare hade skänkt till Växjö (dom)kyrka – skulle återgå till nämnda nunnor om han avled innan hela summan hade betalats. Då endast 300 mark hade betalats när Nils Turesson hastigt avled, lovar utfärdaren på sin riddared att varken han eller hans arvingar ska hindra (nunnorna) från nämnda egendomar.

Utfärdaren beseglar.

Avskrifter: [A] i J. Hadorphs "Stora Copie-Bok" E 73, pag. 120; [B] i Örnhielms diplomatarium XII, fol. 112r–v, bägge handskrifterna i VHAA:s dep., Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11947.

Tryckt: J. Nordberg, S. Claræ Minne (1727), s. 37 f., nr 55.

Om Erik Karlsson (Örnfot) och morbrodern Nils Turesson (Bielke), se ÄSF I, s. 314 och 311. Den sistnämnde stupade vid belägringen av Åbo slott 1364; se SBL IV, s. 146.

Om gården Vädla, vars läge inte är helt klarlagt, se C. Tollin, Stockholm, Klara kloster och Kungsladugården (2017), s. 53 ff.

Se DS nr 6604 för Nils Turessons brev, vari även klostrets öppna brev nämns.

Jämför SDHK nr 12502 (1383 17/10), där Erik Karlsson skänker Vädla, Libby, Karby och Ramsta till S:ta Klara kloster.

Angående löften avgivna vid riddared se K.-E. Löfqvist, Om riddarväsen och frälse i nordisk medeltid (1935), s. 110, med hänvisning till detta brev.

Alla them thetta bref höra hellir sea helsar jak Eriker Karlsson riddare med Gudhi. Thet skal allom mannom witerlikit wara, at jak kännis mik med thesso mino oppenbaro brefwe hafua seet ärliks riddare mins modherbrodthers herra Niclisse Thuressons, Gvdh hans siäl hawi, bref, i hwilko brefwe then fornempde herra Niclis Thuresson kändis sik wara geldskyldughan frwmen i Klaro klostre när Stokholm sex hundradhe mark swenska penninga for 5
thera godz i Lydby, Karlaby ok Ramsta med gardenom Wädla, som thera yppet bref til sigher. Ok kunde thet swa wara, at han hafde blifwit dödher, som han ok blef, for än the penninga ware alle wtgifne, som ok war, thy at thry hundrade markir waro wtgifna ok andre thre hundradhe markir blifwo ogwlna, tha gaf han ok galt atir them fornempda frwmen thet fornempda godzet forwtan garden Wädla som han hafde Wexio kirkio förra gifwet. Ok for 10
then skuld thet min käre fornempde modherbroder herra Niclis Thuresson blef swa braat dödher, ok thöm eig betalat war, som förra är sakt, tha wilkorar jak ok lowar a mina riddarlika tro, at jach skal thöm aldre hindra ok qwälja hellir noghre mino arfwa äpte mik for thet fornempda godzet. Datum Stokholm anno Domini M^o ccc^o lxxx^o primo, die Septem fratrum sub sigillo meo in testimonium præmissorum. 15

Sigillavritning: runt (heraldiskt, motsvarande SMV I, s. 352): + S · Eriki · · Karls · son +.

2 witerlikit] *Saknas B. 5 Klaro] Claro B. | Stokholm] Stocholm B. | swenska penninga] penninga swänkska B. 9 blifwo] Saknas B. 10 Wexio] Wexiö B. 16 Sigillavritning ... +2] Så A; avritningen i B visar ett runt sigill med bokstäverna L.S. (locus sigilli). Därunder S. Eriki Karlsson. En örnklow i fäldtet 2. på hjälm.*

10453

1381 juli 12

Nyköping

Elin Gregersdotter i Väsby i (Västra) Eneby socken, änka och arvtagerska efter Magnus Porse, utfärdar öppet brev. Fru Ingegerd Larsdotter och hennes son Lars Arvidsson hade tidigare skänkt gods till två prebendor i Västerås domkyrka. Eftersom dessas arvtagare, utfärdarens framlidne make Magnus Porse, avlidit innan han hunnit slutföra instiftandet av prebendorna kan utfärdaren och hennes barn nu omöjligt fullborda donationen av två prebendor. Orsaken är de stora skulder och utgifter som utfärdaren fått överta efter fru Ingegerd och Lars samt efter sin make Magnus. I stället slutför nu utfärdaren instiftandet av en prebenda i Västerås domkyrka med 40 marks avkastning, vilket utgör 3 läster korn och 10 mark penningar. Detta har skett med bifall av utfärdarens och hennes barns rätta förmyndare, drotsen i Sverige Bo Jonsson, och av hennes bror Johan Gregersson samt med flera vänners och fränders samtycke. Beslutet har också godkänts av fru Ingegerds och hennes sons testamentsexekutor, riddaren Karl Ulfsson av Tofta. Elin avhänder sig och sina barn och deras arvingar alla dessa egendomar och överlåter dem genom herr Karl Ulfsson till prebendan på evig tid: 1 markland jord i Hornby, ½ markland och 4 penningland jord i Horn och ett landbohemman på Hundängen (nu Jordmarken) (alla) i Kolbäcks socken, 4 örtugland jord i Lilla Ekeby i Rytterne socken, ½ markland jord i Avhulta i Munktorps socken, (alla ovannämnda) i Västmanland; ½ markland jord i Rävgräva i Mosjö socken i Närke och dessa egendomar i Kinda och Sevede härader (se not 2): 1 attung jord i Harg och en kvarnström vid Föllingsö, samt torpen Kottebo (nu i Ulrika socken), Måla och Kvarntorp (alla) i Kisa socken, 5 attungar jord och ett torp som kallas Linneberg i Väsby i (Västra) Eneby socken, samt 5 ½ attung jord i Västersrum i Kättilstads socken. Skulle det finnas (ytterligare) egendomar i Västmanland eller i Kinda och Sevede härader som utfärdaren eller hennes barn har rätt till eller som är pantsatta, ska herr Karl Ulfsson ha fullmakt att disponera dem och att byta dem